

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12268

Tarih : 11.06.2025

29340

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.
11.06.2025

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

Özellikle 2016 yılında ilan edilen OHAL ile birlikte çok sayıda avukatın ruhsat iptalleri sıklıkla gündeme gelmektedir. Stajını tamamlayan ve avukatlık ruhsatına hak kazanan avukatların ruhsatları, Avukatlık Kanunu'nun 5/3 maddesine dayanılarak iptal ediliyor. İlgili hüküm: *"Adayın birinci fıkranın (a) bendinde yazılı cezalardan (Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, (...)(1) zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık) birini gerektiren bir suçtan dolayı hakkında kamu davası açılmış olması halinde, avukatlığa alınması isteği hakkındaki kararın bu kovuşturmanın sonuna kadar bekletilmesine karar verilebilir."* Şeklinde. Ancak buna rağmen haklarındaki kararlar kesinleşmediği halde, masumiyet karinesine aykırı bir şekilde ruhsatları iptal edilen avukatların durumu önemli bir gündem halindedir.

Söz konusu hüküm uyarınca, ruhsatın verilme kararı, yerel baro ve Türkiye Barolar Birliği'nde (TBB)'dir. Ancak kesinleşen bir mahkeme kararı olursa, Adalet Bakanlığının itirazı halinde TBB ruhsat iptali yapmak durumundadır. Yani Avukatlık Kanunu 5/3. Maddesi suçtan dolayı devam eden kovuşturmasının bulunması halinde ruhsat başvurusunun kovuşturmanın sonuna kadar bekletilmesinin takdir hakkı TBB'dedir. Buna rağmen kesinleşme olmadığı halde ruhsat iptal davalarının açıldığı görülmektedir. **Üstelik** masumiyet karinesine aykırı olduğu için 40 yıldır uygulanmayan bir kanun metni, 2016 yılındaki Olağanüstü Hal (OHAL) sonrası uygulanmaya başlanmış olması da izaha muhtaçtır. Zira oluşan bir teamülün bir anda bozulmuş olması hakkaniyete aykırıdır. Ayrıca AYM tarafından da ruhsat iptallerinin hak ihlali teşkil ettiği yönünde verilen kararlar da mevcut olup buna rağmen keyfiyetin devam ettiği de ayrı bir husustur.

Cezaevinde iken hukuk fakültesini kazanarak avukatlığa hak kazanan HDK üyesi Can Memiş de hakkında kesinleşmiş yargı kararı olmadığı halde ruhsatı iptal edilen avukatlar arasındadır. Taktir hakkının TBB’de olmasına karşın Bakanlığın, TTB’nin takdir yetkisinin sınırlarına müdahil olduğu bir durum söz konusudur. Kaldı ki bağımsız çalışabilme hürriyeti aynı zamanda avukatlık mesleğinin tabiatı gereği olup avukat olabilmelerinin yasal bir mani olmadığı halde engellenmesi izaha muhtaçtır.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız tarafından kaç avukat adayının ruhsat başvurusu hakkında ve hangi gerekçelerle olumsuz görüş bildirilmiştir?
- 2- Avukat adayı hakkında yürütülen soruşturma nedeniyle kaç ruhsat başvurusuna ilişkin Bakanlığınızca olumsuz görüş verilmiştir?
- 3- Avukat adayı hakkında yürütülen kovuşturma nedeniyle kaç ruhsat başvurusuna ilişkin Bakanlığınızca olumsuz görüş verilmiştir?
- 4- Avukat adayı hakkında verilmiş bir Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması kararı nedeniyle kaç ruhsat başvurusuna ilişkin Bakanlığınızca olumsuz görüş verilmiştir?
- 5- Kaç avukat adayının kesinleşmiş cezası olmadığı halde, ruhsat başvurusuna karşı olumsuz görüş bildirilmiştir?
- 6- Hakkında kesinleşmiş cezası bulunan kaç avukat adayının ruhsatı iptal edilmiştir?
- 7- Ruhsatları iptal edilen avukatların, ceza aldıkları suçlar hangileridir?
- 8- Bakanlığınızca olumsuz görüş bildirilen başvurulardan kaç tanesi hakkında Türkiye Barolar Birliği tarafından Avukatlık Kanunu m.8/4 gereği ısrar kararı verilmiştir? Kaç avukat adayının ruhsat başvurusu hakkında ısrar kararı verilmemiştir?
- 9- TBB’nin ısrar kararı üzerine Bakanlığınızın ilgili idari işlemin iptali istemiyle idari yargıda açtığı kaç dava hâlihazırda derdesttir?
- 10- TBB’nin ısrar kararı üzerine Bakanlığınız tarafından ilgili idari işlemin iptali istemiyle idari yargıda açılan ve sonuçlanan davalardan kaç tanesi kabul edilmiş; kaç tanesi reddedilmiştir?
- 11- TBB’nin ısrar kararı üzerine Bakanlığınız tarafından ilgili idari işlemin iptali istemiyle idari yargıda açılan ve sonuçlanan davalardan kaç tanesinde yürütmenin durdurulmasına karar verilmiş; verilen YDkararlarından kaç tanesi istinaf mahkemesinde kesinleşmiştir?
- 12- Bakanlığınız ruhsat başvurularının onaylanması aşamasında hangi kriterleri esas alarak red kararları vermektedir?
- 13- Avukatlık mesleğinin bir kamu hizmeti olması ve serbest meslek icra edecek olan kişilerin bu haklarının engellenmesi ile amaçlanan nedir?
- 14- Bakanlığınız neden TBB’nin direnme hakkına müdahalede bulunmaktadır?
- 15- TBB’nin kabul ettiği kararlarına karşın neden idari dava yolu tercih edilerek TBB kararları yok sayılmaktadır?

- 16- Masumiyet karinesi uyarınca 2016 yılına kadar uygulanmayan bir hüküm neden uygulanır hale gelmiştir? Bu durum avukatlar ve barolar üzerinde bir baskı unsuru değil midir?
- 17- Hakkında kesinleşmiş bir hüküm bulunmadığı halde Can Memiş'in ruhsat almadı neden Bakanlığınızca uygun görülmemiştir?
- 18- Can Memiş hakkında kesinleşmiş bir karar olmadığı ve İstanbul Barosu ve TBB ruhsat için bir sakınca görmediği halde Bakanlığınız neden TBB'de olan yetkiye müdahil olmuştur?
- 19- Can Memiş'e ruhsat verilmemesindeki hukuki yarar nedir?
- 20- AYM'nin ruhsat iptalini hak ihlali olarak değerlendiren kararı neden uygulanmamaktadır?
- 21- Mevcut hukuksuz durumun giderilmesi ile staj ve avukatlık başvuruları kabul edilmeyenlerin maruz bırakıldıkları mağduriyetin giderilmesi için bir çalışma yürütülecek midir?